

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No.2003/02/204

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroepschrift van de heer [naam], appellant, tegen het besluit d.d. 03 maart 2003 van de Examencommissie van de faculteit der Rechtsgeleerdheid, verder te noemen verweerster, om appellant de sanctie op te leggen van uitsluiting van tentamens gedurende de periode van een jaar, aanvangend op 3 maart 2003.

I. LOOP VAN HET GEDING

Appellant heeft bij beroepschrift van 10 maart 2003, ingekomen op 12 maart 2003, beroep ingesteld tegen voornoemde beslissing d.d. 3 maart 2003 van verweerster.

Op 21 maart 2003 is het beroepschrift toegezonden aan verweerster met het verzoek na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk was. Daarop heeft verweerster op 26 maart 2003 een aantal stukken met betrekking tot het geschil ingediend, waaronder een e-mailbericht aan appellant met de mededeling dat verweerster geen aanleiding ziet om appellant uit te nodigen voor een gesprek waarbij bekeken wordt of een minnelijke schikking in dit geschil mogelijk is.

Het beroep is behandeld ter zitting van het College van 9 mei 2003.

Appellant verscheen in persoon, vergezeld van zijn vader.

Verweerster werd vertegenwoordigd door [naam].

II. FEITEN EN GESCHIL

Het College gaat uit van de volgende, tussen partijen vaststaande of onvoldoende weersproken, en door het College in dit geschil relevant geachte feiten.

Appellant is student aan de faculteit der Rechtsgeleerdheid.

In een vertrouwelijke brief van mei 2002 heeft verweerster de contactdocent van de vakken Sociaal Recht, Venootschaps- en rechtspersonenrecht I en Bestuursrecht medegedeeld dat appellant zich tot twee keer toe schuldig had gemaakt aan bijschrijven in het oorspronkelijk tentamen tijdens de nabespreking. In de brief wordt aangeraden om van de tentamens van appellant een kopie te maken.

Op 7 januari 2003 heeft appellant deelgenomen aan een tweede herhalingstentamen Sociaal Recht.

Vervolgens heeft hij de heer [naam docent 2], hoogleraar Sociaal Recht, bij e-mailbericht van 15 januari 2003 onder meer verzocht om ingeval van een mogelijke nabespreking, een kopie van zijn ingeleverd tentamen te maken.

Appellant kreeg voor dit tentamen het cijfer 5,0 toegekend. De nabespreking van het tentamen heeft plaatsgevonden op 31 januari 2003. Appellant was daarbij aanwezig. De surveillerende docenten waren [naam docent 1], [naam docent 2] en [naam docent 3].

Op 01-02-2003 heeft appellant [naam docent 2] verzocht zijn tentamen te herbeoordelen.

Vervolgens hebben de drie voornoemde surveillerende docenten in een brief aan verweerster d.d. 3 februari 2003 verslag gedaan van de gang van zaken tijdens de nabespreking en daaruit geconcludeerd dat appelland tijdens de nabespreking willens en wetens aanvullingen/verbeteringen/extra punten heeft aangebracht op het originele exemplaar van het tentamen Sociaal Recht met de kennelijke bedoeling om alsnog een voldoende af te dwingen. Het originele tentamen en de kopie van het tentamen waren als bijlagen bij de brief gevoegd. Daaraanvolgend heeft verweerster appelland bij brief van 13 februari 2003 medegedeeld dat hij, in verband met het feit dat geconstateerd is dat bij de nabespreking van 31 januari 2003 door hem fraude is gepleegd, in de gelegenheid wordt gesteld zich tegenover verweerster voor deze onrechtmatigheid te verweren. Het gesprek tussen partijen vond plaats op 24 februari 2003. Daarvan is geen verslag opgesteld. Ten slotte heeft verweerster appelland bij brief van 3 maart 2003 medegedeeld dat zij zijn handelen als ernstig frauduleus oordeelt, te meer daar hij getracht heeft na het maken van de verboden aantekeningen een betere beoordeling te verkrijgen, en dat zij hem conform art. 9 lid 7 van het Examenreglement de sanctie oplegt van een jaar uitsluiting van tentamens, ingaande 3 maart 2003. Hiertegen heeft appelland beroep ingesteld.

III. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Appelland voert aan dat hij niet de intentie heeft gehad om fraude te plegen. Omdat in het verleden was gebleken dat de afwezigheid van tentamenkopieën problemen kon geven, heeft appelland zowel mondeling na afloop van het tentamen als later per e-mail, verzocht een kopie van zijn tentamen te maken. Bij aanvang van de nabespreking hebben de docenten [naam docent 2] en [naam docent 3] hem desgevraagd medegedeeld dat een kopie van zijn tentamen was gemaakt. Toen de heer [naam docent 1] vervolgens de originele tentamens uitdeelde, ging appelland ervan uit dat hij dit originele exemplaar mee naar huis mocht nemen. Vandaar dat appelland tijdens de nabespreking op het origineel heeft bijgeschreven, teneinde er later van te kunnen leren. De docenten hebben tijdens de nabespreking gezien dat hij op het tentamen bijschreef aangezien zij erbij stonden. Appelland heeft die bijschrijvingen ook nooit ontkend. [Naam docent 1] heeft tijdens de nabespreking zelf ook zaken doorgestreept en omcirkeld op het exemplaar van appelland. Tijdens de nabespreking heeft appelland geen voldoende geëist en ook niet gesteld dat de docenten zijn tentamen verkeerd hadden nagekeken. De bijschrijving +4 is niet door appelland gebeurd en zou overigens ook niet tot een voldoende geleid hebben. De vermelding +1 bij vraag 2.7 is wel door appelland gedaan: de heer [naam docent 1] had namelijk gezegd dat hij er een punt bij zou hebben gehad indien hij daar een bepaald gegeven zou hebben opgeschreven. Na de nabespreking hebben de docenten die extra punt bijgeteld. Uit de reeds plaatsgevonden correctie van de heer [naam docent 1] bleek echter duidelijk dat bij vraag 2.7 oorspronkelijk niets gestaan had.

Na afloop van de nabespreking heeft appelland het tentamen in zijn tas gestopt om mee naar huis te nemen. Vervolgens vroeg de heer [naam docent 1] of appelland zijn tentamen al had ingeleverd, waarop appelland antwoordde dat hij het toch mee naar huis mocht nemen. De heer [naam docent 2] zei toen dat appelland daar schriftelijk om diende te verzoeken. Appelland heeft het tentamen toen weer ingeleverd en later per e-mail om een kopie verzocht.

Omdat de heer [naam docent 1] aan het eind van de nabespreking had medegedeeld dat alle twijfelgevallen, meer bepaald de tentamens die beoordeeld waren met 5,0 tot 5,4, opnieuw zouden worden beoordeeld, heeft appelland hem per e-mail van 1 februari 2003 verzocht om een herbeoordeling van zijn tentamen.

Voorts voert appelland aan dat er procedurefouten zijn gemaakt. Appelland heeft onvoldoende gelegenheid gehad zich te verweren: eerst tijdens het gesprek met verweerster d.d. 24 februari 2003 is appelland inhoudelijk geconfronteerd met de beschuldiging van fraude; de brief d.d. 3 februari 2003 van de docenten aan verweerster heeft appelland voor het eerst ontvangen via het secretariaat van dit College. Dit is in strijd met het Examenreglement. Voorts heeft verweerster zich ook niet gehouden aan de termijnen, zoals vastgesteld in het Examenreglement: de beslissing van verweerster is in strijd met art. 8 lid 2

Examenreglement niet binnen 4 weken genomen en verweerster heeft de sanctie laten ingaan op 3 maart 2003, terwijl deze op grond van het Examenreglement had moeten ingaan op 31 januari 2003.

Appelland verzoekt het College de bestreden beslissing te vernietigen.

Verweerster stelt dat uit het verslag d.d. 3 februari 2003 van de drie surveillerende docenten duidelijk blijkt dat appelland zich tijdens de nabespreking van 31 januari 2003 schuldig heeft gemaakt aan fraude: er is bijgeschreven op het originele tentamen en op basis van die bijschrijvingen is getracht op onderdelen

herziening van de cijfers te krijgen.

Aan de faculteit Rechtsgeleerdheid is het volstrekt ongebruikelijk dat studenten originele tentamens mee naar huis kunnen nemen. Vanwege het grote aantal studenten worden tentamens aan de faculteit Rechtsgeleerdheid slechts steekproefsgewijs gekopieerd. Aantekeningen dienen op een schrijfblok gemaakt te worden en niet op het origineel. Op grond van ervaringen in het verleden, waarbij het bewijs van fraude niet hard viel te maken, had verweerster de examinatoren geadviseerd om kopieën te maken van werkstukken van appelland. De kopie is gemaakt om een bewijs te hebben ingeval er wordt bijgeschreven. Er is sprake van fraude omdat appelland het originele tentamen als echt en onvervalst heeft gepresenteerd. Appelland betwist nu dat dit het geval was maar hij was er vóór de nabespreking niet van op de hoogte gebracht dat een kopie van zijn tentamen was gemaakt. In het verslag van de docenten is vermeld dat appelland zijn pogingen om een voldoende te krijgen voor het tentamen opgaf op het moment dat hij hoorde dat er een kopie was gemaakt. Misschien wilde appelland het originele tentamen mee naar huis nemen om het bewijs te laten verdwijnen.

Voor verweerster was de fraude duidelijk en op zichzelf reeds zo zwaar dat de opgelegde sanctie daaruit voortvloeide en een minnelijke schikking in het kader van deze beroepsprocedure niet in de rede lag. Verweerster concludeert dat het beroep ongegrond is.

IV. OVERWEGINGEN VAN HET COLLEGE

De bevoegdheid van het College en de ontvankelijkheid van het beroep

Aangezien het beroep is gericht tegen een beslissing van de Examencommissie van de faculteit Rechtsgeleerdheid en binnen de daartoe geldende termijn is ingesteld, is het College bevoegd van het beroep kennis te nemen en is appelland ontvankelijk in zijn beroep.

De beslissing d.d. 3 maart 2003

Uit de overgelegde stukken en het verhandelde ter zitting is het College gebleken dat op de nabespreking van 31 januari 2003 het originele tentamen aan appelland ter hand is gesteld en dat van dat tentamen vooraf een kopie was gemaakt. Vast staat dat appelland tijdens de nabespreking op dit tentamen heeft bijgeschreven. De stelling dat appelland ten tijde van de bijschrijvingen op de hoogte was van het feit dat er een kopie was gemaakt, is betwist: appelland stelt dat twee docenten hem vóór aanvang van de nabespreking desgevraagd hebben bevestigd dat er een kopie was gemaakt; verweerster stelt dat dit hem slechts aan het eind van de nabespreking en wel na herhaald verzoek is medegedeeld. Het College overweegt dienaangaande dat in ieder geval vaststaat dat appelland de docenten heeft gevraagd of er een kopie is gemaakt. Indien het zo zou zijn dat de docenten daarop geen duidelijk antwoord hebben willen geven, zoals door verweerster gesteld, dan acht het College dit niet redelijk. Wanneer de Examencommissie om haar moverende redenen de docenten verzoekt om de tentamens van een bepaalde student te kopiëren teneinde fraude te voorkomen, zoals in het geval van appelland is gebeurd, dan ligt het naar het oordeel van het College vanuit een oogpunt van fair play op de weg van de Examencommissie en de betrokken docenten om daarover duidelijkheid te geven. Dit geldt te meer in het geval van appelland, die vóór de nabespreking uitdrukkelijk heeft gevraagd of er een kopie is gemaakt.

Voorts is het College gebleken dat de procedure die heeft geleid tot de bestreden sanctie, niet aan de daaraan te stellen eisen van zorgvuldigheid voldoet. De Examenregeling voorziet in een aantal formele vereisten waaraan moet zijn voldaan alvorens de Examencommissie een student een sanctie wegens fraude oplegt. Zo dienden de docenten appelland in de gelegenheid te stellen schriftelijk commentaar bij hun verslag aan de Examencommissie te voegen (art. 7 lid 4 Examenreglement), hetgeen niet is gebeurd. Verweerster heeft deze ommissie niet hersteld en kon derhalve niet op de hoogte zijn van appellands mening over het verslag, alvorens zij hem hoorde op 24 februari 2003. Appelland heeft het verslag van de docenten voor het eerst ontvangen via de procedure voor dit College zodat hij zich tijdens het horen op 24 februari 2003 niet voldoende voorbereid heeft kunnen verweren. Van het horen is geen verslag opgesteld en de visie van appelland op de gang van zaken tijdens de nabespreking, is niet kenbaar voor commentaar voorgelegd aan de betrokken docenten, zodat ook niet kenbaar is wat daarop hun reactie zou zijn.

Alles overziende is het College van oordeel dat verweerster op grond van uitsluitend de door de docenten aan haar gerapporteerde feiten, in combinatie met de gevolgde procedure waaraan diverse gebreken kleven, niet in redelijkheid tot de conclusie heeft kunnen komen dat appellant zich tijdens de nabespreking van het tentamen Sociaal Recht op 31 januari 2003 heeft schuldig gemaakt aan fraude zodat de bestreden sanctie niet gedragen wordt door de daaraan ten grondslag gelegde reden. Dientengevolge oordeelt het College het beroep gegrond en zal hij de bestreden beslissing vernietigen.

Ten overvloede merkt het College op dat de bestreden beslissing in strijd met art. 8 lid 2 Examenreglement niet binnen 4 weken na de vermeende overtreding is genomen en dat de ingangsdatum van de sanctie in strijd met art. 8 lid 4, laatste volzin Examenreglement, is gesteld op een datum die gelegen is na de datum van de vermeende constatering van de fraude.

Ten slotte wil het College hierbij niet on gezegd laten dat hij het niet bevorderlijk acht voor de goede gang van zaken dat studenten aan de faculteit der Rechtsgeleerdheid tijdens de nabespreking van tentamens, kunnen beschikken over de originele tentamens zonder dat daarvan in de regel kopieën zijn gemaakt.

V. OORDEEL

Het College verklaart het beroep gegrond en vernietigt de beslissing d.d. 3 maart 2003 van verweerster om appellant de sanctie op te leggen van uitsluiting van tentamens gedurende de periode van een jaar, aanvangend op 3 maart 2003.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 13 april 2010, door. mr. H.T. van der Meer, voorzitter, dr. J. Bulthuis, prof. dr. A.P. Hollander, prof. dr. ir. G. van der Laan en prof. dr. I. van der Waal, leden, in aanwezigheid van mr. H.E. Mertens, secretaris.

Was getekend,

mr. H.T. van der Meer
voorzitter

mr. H.E. Mertens
secretaris